

Eigesom nemlig det hele Udvalg kunde have ønsket at være i Besiddelse af en større Fylde af technisk Indsigt med Hensyn til det foreliggende Lovforslag, der angaar en saa særlig Gjenstand, end det har været, saaledes føler jeg særlig i højeste Grad, at jeg ikke i saa Henseende vil kunne gjøre saa god Fyldest, som jeg som Ordfører burde, og som jeg selv kunde ønske. Jeg skal dog efter Gvne see at klare de foreliggende Spørgsmaal saa godt, som jeg har kunnet sætte mig ind i dem. Men jeg befinder mig derhos i en særegen uheldig Stilling som Ordfører derved, at jeg er bleven Ordfører, naaget jeg i meget væsentlige Spørgsmaal ikke hører til Udvalgets Steertal, men til et endogsaa temmelig lille Mindretal i Udvalget. Dette gjør Stillingen baade i anden Henseende vanskeligt og vil navnlig kunne gjøre det vanskeligt for mig at overholde en rigtig Begrænsning i Henseende til Ordførerens Deeltagelse i Forhandlingen af Sagen. Jeg skal imidlertid gjøre mig Umage for ikke at misbruge Ordførerens Stilling ved Forsvaret for mine egne Forslag og det Forslag, som jeg billiger, men det maa dog tilgives mig, at jeg ikke vil kunne lade være at forsvare med en vis Interesse, hvad jeg anseer for det Rigtige.

Næst at fremsætte denne Anmodning, vil jeg begynde Mit, hvad jeg har at sige i denne Sag, med en Bemærkning, som jeg ret ønsker maatte stemme med hele den almindelige Opfattelse, hvormed Thinget vil betragte Sagen, en Bemærkning, som angaar hele det Forhold, hvori den Anstalt, som vi skulle omtale, skal staae til Statens Finantser. Det er mig af stor Vigtighed, at det maa blive anerkjendt, at der ved hele denne Sag aldeles ikke er Tale om, hvad man i sædvanlig Betydning kunde kalde en Finantsforretning eller overhovedet om at drive en Forretning i almindelig Betydning, navnlig fra Finantsernes Standpunkt. Der er vistnok Tale om en stor Forretningsbedrift, men ikke om en Forretning for Finantserne, navnlig ikke i den Betydning, at der i dette Tilfælde for Statens Finantser eller for Finantsbestyrelsen er den allerringeste Interesse tilstede for at tilvejebringe Penge eller for at disponere over

Penge, enten til det ene eller til det andet Formaal. Finantsministerens hele Interesse i denne Sag som Finantsminister indskrænker sig til, at den Statsgaranti, som ydes den paagældende Anstalt, ikke compromitteres ved en uforstigtig Bestyrelse. Naar Finantsministeren derfor havde Sikkerhed for, at Anstalten bestyredes med Omhu og Forsigtighed, saa troer jeg, at det iøvrigt fra hans Standpunkt var det Duffeligste, at han kunde sige, at han aldeles ikke saae eller hørte til Anstalten. Saa nærmede den sig nemlig umægtelig meeft til at være, hvad man kunde ønske, en uafhængig og selvstændig Anstalt. Men Finantsministeren kan ikke see bort fra det høist vigtige Punkt; Sikkerheden. Jeg gaar videre, jeg troer ikke engang, at Finantsministeren som saadan har nogen egentlig berettiget Interesse i, at Anstalten faaer en stor og udbredt Virksomhed; det er Finantserne som saadanne aldeles uvedkommende. Som Statsborger kan det interessere ham, at Sandisen for at sørge for sig selv, at den oeconomicke Sands og Forsynlighed kommer frem hos Folket og styrkes hos Folket, og at denne Sands viser sig i en stærk Benyttelse af den paagældende Anstalt, men det er ikke som Finantsminister, at han nærer et saadant Duffe. Spørger man, om Finantsministeren som saadan har nogen Grund til at nære noget Duffe om, at en saadan Anstalt bliver oprettet, eller at den gamle Anstalt bliver bestaaende under Statens Garanti, saa er jeg altsaa forsaavidt enig med den ærede 6te kongevalgte Landssthingsmand (Andrø), som var Medlem af det Udvalg, der for omtrent to Aar siden var nedsat over et lignende Lovforslag, naar han dengang gik ud fra, at i sig selv maatte man fra Statsfinantsernes Standpunkt helst ønske, at Finantserne vare aldeles udenfor denne Sag, og at den omhandlede Forretning overlodes til et privat Selskab som et privat Foretagende, uden at Staten gav sin Garanti. Men det er jo en almindelig Erkjendelse, en Erkjendelse, som ogsaa deles fra Finantsministerens Side, at Statens Finantser undertiden maae paatage sig Byrder for Diemed, der ikke vedkomme Finantserne, men som iøvrigt have en vigtig statsborgerlig Betydning. Det, der alene kan be-